

Modul de desfășurare a concursului pentru suplinirea a două funcții de membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului

Studiu de caz

Introducere

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului al Republicii Moldova (*în continuare – Codul*), Consiliului Coordonator al Audiovizualului (*în continuare – CCA*) este constituit din 9 membri, desemnați de Parlamentul Republicii Moldova.

În vederea asigurării continuității activității autorității de reglementare din domeniul audiovizualului, în conformitate cu art.43 alin.(2) din Cod, durata mandatului celor 9 membri, numiți în funcție în componența inițială a CCA, a fost diferită: 3 membri – mandat cu termen de 6 ani, 3 membri – mandat cu termen de 4 ani, 3 membri – mandat cu termen de 2 ani. Ulterior, membrii CCA se numesc în funcție pentru un mandat de 6 ani. În Cod este instituită restricția deținerii consecutive a două mandate de membru al CCA de către aceeași persoană.

Numirea în funcție a membrilor CCA are loc în bază de concurs, principalele cerințe față de desfășurarea căruia sunt stipulate în Cod:

- *Candidații la funcția de membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului vor fi selectați de comisia parlamentară de profil și de Comisia parlamentară juridică, pentru numiri și imunități, care, ulterior, îi vor înainta Parlamentului spre confirmare. Candidații la funcția de membru al consiliului pot fi propuși de asociații obștești, fundații, asociații sindicale, asociații de patroni, culte religioase. Dosarele candidaților se depun la comisia de profil. La înaintarea spre confirmare de către Parlament a candidaților, comisia de profil prezintă un raport, iar Comisia juridică, pentru numiri și imunități, un coraport. (art.42 alin.(2));*

- *Candidații la funcția de membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului sînt confirmați de Parlament cu votul a cel puțin trei cincimi din numărul total al deputaților. În cazul cînd un candidat la funcția de membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului nu întrunește numărul necesar de voturi, comisia parlamentară de profil și Comisia parlamentară juridică, pentru numiri și imunități înaintează, în termen de 2 săptămîni, o nouă candidatură. (art.42 alin.(3));*

- *Poate candida la funcția de membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului persoana care întrunește următoarele condiții: a) are studii superioare și experiență de cel puțin 5 ani în unul dintre domeniile: audiovizualului, tehnologiilor de comunicare, dreptului, finanțelor, contabilității, gestiunii întreprinderilor, elaborării programelor sau informațiilor în orice instituție de creație; b) a împlinit 25 de ani și nu a atins vîrsta legală de pensionare; c) cunoaște limba de stat a Republicii Moldova; d) nu are antecedente penale. (art.42 alin.(4));*

- *Durata mandatului membrilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului este de 6 ani. Reînnoirea componenței Consiliului Coordonator al Audiovizualului se efectuează eșalonat: inițial, se alege 3 candidați pe un termen de 6 ani, 3 pentru 4 ani și 3 pentru 2 ani. La expirarea termenelor inițiale, în temeiul propunerilor făcute la solicitarea comisiei parlamentare de profil și a Comisiei parlamentare juridice, pentru numiri și imunități, în baza sesizării Consiliului Coordonator al Audiovizualului, alți membri ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului se numesc pe un termen de 6 ani. (art.43 alin.(2));*

- *O persoană nu poate deține consecutiv două mandate de membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului. (art.43 alin.(4));*

- *După aprobare de către Parlament, membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului depun în ședința în plen a Parlamentului următorul jurămînt: “Jur să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să apăr drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, să-mi îndeplinesc cu onoare, conștiință și fără părtinire atribuțiile ce-mi revin potrivit funcției, să nu fac declarații politice pe parcursul validității mandatului.” (art.43 alin.(7));*

- *Cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea mandatului membrilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Președintele consiliului notifică Președintele Parlamentului despre acest fapt, iar Președintele Parlamentului anunță comisia de profil parlamentară și Comisia parlamentară juridică, pentru numiri și imunități, la prima ședință în plen a Parlamentului, despre începutul procedurii de desemnare a noi membri ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului. (art.45 alin.(8)).*

Constatări

Prin Scrisoarea nr.68-02 din 12 septembrie 2008, înregistrată cu numărul de intrare 2684 din 12.09.08 de către Aparatul Parlamentului, Președintele CCA a notificat, în numele Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Președintele Parlamentului Republicii Moldova despre expirarea, la 20 octombrie 2008, a mandatelor membrilor CCA, domnii Valeriu Frumusachi și Vlad Țurcanu.

Pe data de 26 septembrie 2008 *Comisia pentru cultură, știință, învățământ, tineret, sport și mijloace de informare în masă* a emis un comunicat prin care a anunțat concursul pentru suplinirea a două funcții de membru al CCA. În comunicat se prevedea recepționarea de către comisia parlamentară de profil a următoarelor acte ale candidaților: fișa personală, curriculumul vitae, referința-recomandare. Prin comunicat s-a prevăzut și termenul-limită de recepționare a actelor candidaților: 10 octombrie 2008, ora 17.00.

Prin Scrisoarea nr.10 din 10.10.08 Asociația Presei Electronice APEL a informat *Comisia pentru cultură, știință, învățământ, tineret, sport și mijloace de informare în masă* despre monitorizarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de membru al CCA, solicitând prezența la toate etapele acestui proces a reprezentanților APEL, precum și informarea în timp util a acestora asupra activităților referitoare la desfășurarea concursului.

În termenul prevăzut pentru depunerea dosarelor, comisia parlamentară de profil a înregistrat 10 candidați la funcția de membru al CCA, după cum urmează:

(1) Victor BURUIANĂ și **(2) Ignat VASILACHE**, înaintați de *Cartelul Țărănesc „Sfântul Gheorghe”*. Referințele-recomandare ale ambilor candidați sunt semnate de membrii Consiliului de administrare al *Asociației obștești Cartelul Țărănesc „Sfântul Gheorghe”*: Ștefan Secăreanu, Ignat Vasilache, Iacob Alexa, Vasile Jeverdan, Dinu Țurcanu, Tamara Plămădeală și Ghenadie Vaculovschi). În dosarul candidatului Victor BURUIANĂ lipsește fișa personală;

(3) Vitalie MRUG (dosarul nu a fost prezentat *Asociației Presei Electronice APEL* de către comisia parlamentară de profil);

(4) Vasile NĂSTASE și **(5) Anatol RURAC**, înaintați de *Fundația pentru Democrație Creștină*. Referința-recomandare, identică pentru ambii candidați, este semnată de Președintele *Fundației pentru Democrație Creștină*, Vlad Cubreacov. În dosarele ambilor candidați lipsesc fișele personale;

(6) Marian POCAZNOI, înaintat de *Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova*. Referința-recomandare este semnată de Președintele *Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova* Leonid Manea.

(7) Eugeniu RÎBCA, înaintat de *Asociația Presei Electronice APEL*. Scrisoarea de însoțire și referința-recomandare este semnată de Alexandru Dorogan, Președintele *Asociației Presei Electronice APEL*. Extrasul din Procesul verbal al Ședinței Consiliului *Asociația Presei Electronice APEL* este semnat de Vasile State (Președintele ședinței) și Valeriu Vasilică (Secretarul ședinței);

(8) Ilie ROTARU, înaintat de *Asociația obștească „Părinții pentru drepturile copiilor”*. Scrisoarea de însoțire este semnată de V. Guțu, Președintele interimar al *Asociației obștești „Părinții pentru drepturile copiilor”*. Scrisoarea de recomandare este semnată de V. Guțu (Președintele interimar al *Asociației obștești „Părinții pentru drepturile copiilor”*) și S. Bobeico (Secretarul Consiliului *Asociației obștești „Părinții pentru drepturile copiilor”*);

(9) Dorin SCOBIOALĂ, înaintat de *Fundația pentru Susținerea Democrației și Parlamentarismului*. Referința-recomandare este semnată de Președintele *Fundației pentru Susținerea Democrației și Parlamentarismului* Liviu Oboroc;

(10) Ghenadie BREGA, înaintat de *Asociația Civică Internațională „Hyde Park”*. Recomandarea este semnată de Președintele *Asociației Civice Internaționale „Hyde Park”* Parascovia Topală.

În cadrul ședinței din 22.10.2008 (începutul – ora 8.30), *Comisia pentru cultură, știință, învățământ, tineret, sport și mijloace de informare în masă*, în vederea selectării candidaților la funcția de membru al CCA, a examinat dosarele candidaților și a audiat 8 candidați (*candidatul Vitalie Mrug și-a retras documentele, iar candidatul Ilie Rotaru nu s-a prezentat la ședința comisiei*). La ședință au fost prezenți reprezentanți ai mijloacelor de informare în masă, ai organizațiilor internaționale, reprezentantul *Asociației Presei Electronice APEL*.

În urma prezentării candidaților de către președintele comisiei parlamentare de profil și a unui schimb sumar de întrebări și răspunsuri, s-a procedat la votarea fiecărei candidaturi în parte. Candidații au acumulat următoarele voturi: Victor BURUIANĂ – 0, **Ignat VASILACHE** – 8, Vasile NĂSTASE – 3,

Anatol RURAC – 3, **Marian POCAZNOI – 9**, Eugeniu RÎBCA – 5, Dorin SCOBIOALĂ – 2, Ghenadie BREGA – 4.

Potrivit *Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr.12-XVI din 31.03.2005 (MO RM nr.55-58 din 08.04.2005) privind aprobarea componenței numerice și nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului*, cu modificările și completările ulterioare, la data de 22 octombrie 2008 Comisia pentru cultură, știință, învățământ, tineret, sport și mijloace de informare în masă avea următoarea componență:

Nr.	Nume, prenume	Fracțiunea parlamentară
1.	DRAGOMIR Vladimir, Președinte	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
2.	GOZUN Petru, Vicepreședinte	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
3.	GHERMAN Stella, Secretar	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
4.	PASECINIC Arcadii	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
5.	ȘTEPA Boris	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
6.	TUREA Oleg	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
7.	LEAHU Angela	Partidul Popular Creștin Democrat
8.	VARTA Ion	Partidul Popular Creștin Democrat
9.	ONCEANU Anatolie	Alianța „Moldova Noastră”
10.	ȚĂRANU Anatol	Alianța „Moldova Noastră”
11.	IVANOV Dumitru, Vicepreședinte	Partidul Democrat din Moldova

Notă: date preluate fidel din Hotărîrea Parlamentului R. Moldova nr.12-XVI din 31.03.2005, (deputatul Anatol Țăranu, fost membru al Alianței „Moldova Noastră”, a abandonat fracțiunea susnumită).

Selectarea candidaților la funcția de membru al CCA în cadrul *Comisiei parlamentare juridice, pentru numiri și imunități* a avut loc în cadrul ședinței din 22.10.2008 (începutul – ora 11.00).

Confirmarea în funcție de către Parlament a candidaților la funcția de membru al CCA, Ignat VASILACHE și Marian POCAZNOI, a fost supusă examinării în ședința în plen a Parlamentului din 6 noiembrie 2008.

Examinarea chestiunii privind confirmarea în funcție a candidaților la funcția de membru al CCA a debutat cu prezentarea raportului *Comisiei pentru cultură, știință, învățământ, tineret, sport și mijloace de informare în masă* de către Președintele comisiei, Vladimir Dragomir.

După audierea raportului comisiei de profil, în luarea sa de cuvânt deputatul Anatolie Onceanu (*Fracțiunea parlamentară „Alianța Moldova Noastră”*) a supus criticilor procedura de „selectare și de desemnare a membrilor CCA” care, în opinia sa, a avut ca efect instituirea unui „control politic total” asupra CCA.

Exercitându-și dreptul la replică în urma cuvântării deputatului Anatolie Onceanu și respingând acuzațiile deputatului, vicepreședintele Parlamentului, Iurie Roșca (*Fracțiunea parlamentară a Partidului Popular Creștin Democrat*) a reiterat procedura legală de numire în funcție a membrilor CCA de către fracțiunile parlamentare aflate la guvernare. Ulterior a urmat procedura de vot.

În vederea respectării prevederilor art.42 alin.(3) din Cod, în prima etapă a procesului de votare a fost supusă votului aprobarea separată a fiecăreia dintre candidaturile înaintate de comisiile parlamentare nominalizate. Pentru confirmarea în funcție a candidatului la funcția de membru al CCA, potrivit legislației, sunt necesare voturile a cel puțin trei cincimi din numărul total al deputaților. Rezultatele votării la prima etapă, confirmate ulterior și de stenograma ședinței în plen a Parlamentului (publicată pe pagina web www.parlament.md), pentru Ignat Vasilache au votat 64 de deputați, iar pentru Marian Pocaznoi – 62 de deputați.

În cea de-a doua etapă a procesului de votare, care a urmat primei etape (fără întreruperi), a fost supus aprobării proiectul *Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr.228-XVI din 06.11.2008 cu privire la confirmarea în funcție a unor membri ai Consiliului Coordonator al Audiovizualului*, care a fost aprobat cu votul majorității deputaților prezenți la ședința în plen.

Ulterior procedurii de vot, a luat cuvântul Dumitru Diacov (*Fracțiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova*), care a pus la îndoială corectitudinea rezultatelor voturilor din prima etapă a procesului de votare, ridicând problema fraudării rezultatelor procesului de votare. Deputatul și-a exprimat îndoiala asupra corectitudinii fixării rezultatului voturilor a 3 deputați.

Și Leonid Bujor (*Fracțiunea parlamentară „Alianța Moldova Noastră”*), în luarea sa de cuvânt, a pus la îndoială corectitudinea rezultatelor votării din prima etapă a procesului de votare, ridicând

problema falsificării rezultatelor votării. Deputatul și-a exprimat îndoiala asupra corectitudinii fixării rezultatului voturilor a 6 deputați.

Deși, 3 deputații, Dumitru Diacov, Gheorghe Susarenco și Leonid Bujor, au expus obiecții cu privire la corectitudinea procedurii de votare, Președintele Parlamentului nu a supus votării repetate confirmarea în funcție a candidaturilor.

În vederea precizării rezultatelor votării, Ștefan Secăreanu (*Fracțiunea parlamentară a Partidului Popular Creștin Democrat*), care a efectuat renumărarea voturilor în unul din sectoare, a anunțat o altă cifră a rezultatelor votării, diferită de cea care a fost inițial (cu un vot în plus).

Concluzii

Organizațiile societății civile nu au fost active în înaintarea candidaturilor. În special nu au înaintat candidaturi ONG-urile în domeniu (mass-media, economiștilor, segmentul tehnico-ingineresc, juriștilor etc.).

A existat o reprezentare disproporționată: organizațiile obștești *Cartelul Țărănesc „Sfântul Gheorghe”* și *Fundația pentru Democrație Creștină* au prezentat câte 2 candidaturi din cele opt examinate de comisia parlamentară de profil.

S-a simțit interesul politic pentru ocuparea celor două funcții vacante în CCA.

Procedura de prezentare și examinare a candidaturilor în comisia parlamentară de profil a fost una formală și irelevantă (a fost o singură întrebare generală și unică pentru toți candidații).

În comisia parlamentară de profil, votarea a fost una formală (neîntemeiată, neargumentată, nemotivată).

Ședința în plen a Parlamentului RM a fost o copie la indigo a ședinței comisiei parlamentare de profil (ignorându-se, în totalitate, luările de cuvânt ale opoziției).

Numirea în funcție a celor doi membri ai CCA nu a demonstrat o voință politică clară pentru depolitizare a CCA.

Astfel, prevederea legală de alegere a membrilor CCA din rândul societății civile, evident democratică, prin mecanismul de realizare a demonstrat ca este doar un paravan pentru interesele politice ale partidelor parlamentare majoritare.

Recomandări și sugestii

A se modifica Codul audiovizualului în vederea:

- instituirii unui mecanism clar și funcțional al procedurii de selectare și alegere a membrilor CCA în vederea atingerii obiectivelor prevăzute de legislație;

- instituirii dreptului persoanei de a candida la funcția de membru al CCA doar în cazul în care în ultimii 7-10 ani nu a fost membru al vreunei formațiuni politice;

- asigurarea unei transparențe mai largi și eficiente a procesului de înaintare și examinare a candidaturilor la funcția de membru al CCA de către comisia parlamentară de profil.

Societatea civilă urmează să fie mai activă în procesul de înaintare și examinare a candidaturilor pentru funcția de membru al CCA pentru a diminua influența formațiunilor politice parlamentare în promovarea intereselor strict partinice.